Pregaria.cat

Entrada

Sento el fred de la nit

Per ClaudiaP el dj., 23/12/2021 - 09:00

Sento el fred de la nit

i la simbomba fosca [1]

Als ulls de cada ésser humà hi ha un reflex de Déu. Abandonar un ésser humà -és a dir, permetre que visqui o mori a la intempèrie- és abandonar la Vida, abandonar Déu. Hi ha moltes intempèries.

Durant els darrers temps, hi ha hagut una intempèrie que s'ha anat multiplicant: la de les persones que se n'han d'anar de la seva terra per trobar refugi en una altra. En molts casos, la resposta europea a la realitat de les persones refugiades -o cercadores de refugi- ha estat, especialment des de la segona meitat del segle XXI, la d'invertir milions en la construcció de murs fronterers. En les darreres setmanes, ha destacat el cas de Polònia, que destinarà 353 milions d'euros a resseguir la seva frontera amb un mur de 5'5 metres d'alçada per tal de blindar la frontera amb Bielorússia. Des de fa un temps, Grècia i la Unió Europea estan construint els anomenats camps de "contenció", espais dels quals no es pot sortir. El més avançat a l'actualitat és el de l'illa de Samos. Aquest camp està envoltat per una doble tanca de sis metres d'alçada coronada amb filat espinós. La benvinguda als refugiats, que s'escapen de la guerra o de la fam, són les rates i els filats. Com més malament siguin tractats a Europa, menys persones voldran venir: "Potser és millor estar a casa nostra sota la guerra que quedar-nos per sempre en aquell lloc", deia el sirià Abdul Hussain. Algunes ONG com ara Open Arms, en els casos que no se'ls prohibeix dur a terme la seva feina, han de decidir, per falta de capacitat, qui viu i qui mor a alta mar, tal com explicava Gerard Canals el 2015, recordant un dels rescats sirians: "No m'oblidaré mai del nadó cap per avall, flotant, que s'anava movent al ritme de les onades". Són ben conegudes les condicions de vida als camps: persones que han de dormir en tendes devastades, al ras sobre lones esteses al terra i en condicions higièniques deplorables. S'amuntega la brutícia i es propaguen malalties i infeccions. No són tractats com a éssers humans.

El dolor -i la consciència del dolor de l'altre- ens deixa sols davant nostre i ens duu cap a un nou llindar de consciència: cap ésser humà pot viure a la intempèrie. "Allibera els qui han estat empresonats injustament, deslliga les corretges del jou, deixa lliures els oprimits i trosseja jous de tota mena. Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, vesteix el qui va despullat. No els defugis, que són germans teus" (Is 58, 5-7).

Rut, el personatge bíblic, va triar emigrar en lloc d'abandonar una persona que estimava: "-No insisteixis que et deixi, que em separi de tu i me'n torni! On vagis tu, vull venir-hi jo; on visquis tu, vull viure-hi jo. El teu poble serà el meu poble, el teu Déu serà el meu Déu. On moris tu, allí moriré jo i allí seré enterrada. Només la mort ens podrà separar" (Rut 1, 16-18). Ella, finalment, va trobar la pau i, novament, l'amor a Betlem gràcies a l'acollida de les persones que habitaven aquella terra. Es va casar amb Booz i va ser la besàvia del Rei David.

En la presa de consciència, ens adonem que la vida d'un sol ésser humà és tan valuosa com la de tota la humanitat sencera. Etty Hillesum (Middelburg, 1914 - Auschwitz, 1943) va captar amb una bellesa singular la sacralitat de la Vida, d'ella mateixa i de cada persona humana: "El més essencial i el més profund de mi, escoltant el més essencial i el més profund en l'altre. De Déu a Déu", deia en el seu diari. Ella -una noia jueva que entre 1941 i 1943 va descriure la vida a Amsterdam i al camp de Westerbork durant l'ocupació nazi- va viure el cel dins seu en un panorama exterior desolador i va posar-se a la intempèrie: es va desprotegir i es va fer emigrant. En el seu cas, l'opció va ser radical: va decidir ser deportada voluntàriament al camp de Westerbork per acompanyar els jueus que hi estaven destinats, tot i que sabia que no podria desprendre's d'una mort dolorosa i imminent. La seva experiència convida, però, a una acció interior: posar-se a la intempèrie, desprotegir el cor perquè hi entri -on en brolli- veritablement la Vida.

En la comunió del silenci i la consciència, com Rut i Etty, podem fer-nos emigrants del nostre cor per habitar el cor de cada vida oblidada, i oferir-li la nostra aigua.

També Jesús, Maria i Josep van ser perseguits per Herodes i van fer-se emigrants, durant un temps, a Egipte. Els infants refugiats que cerquen llar o que han mort en el camí del refugi fan que ressoni, encara, la veu atàvica de Raquel: "A Ramà se sent un crit, plors i grans planys: és Raquel que plora els seus fills i no vol que la consolin, perquè ja no hi són." (Mt 2, 18).

El Nadal ens convida a tornar a néixer ("T'ho ben asseguro: ningú no pot entrar al Regne de Déu si no neix de l'aigua i de l'Esperit" (Jn 3, 5)), a desprotegir els nostres cors per escoltar, en silenci, la profunditat pròpia, que s'atansa -per naturalesa- a cada vida que ens és germana.

[1] Són els dos primers versos del poema “Nadal” de Joan-Salvat Papasseit.